

Prima instanță, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (L. Pruteanu)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)
Instanța de recurs, Curtea Supremă de Justiție (Iulia Sîrcu, D. Visternicean, D. Mardari,
N. Vascan, G. Stratulat)

ÎNCHEIERE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nina Vascan
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de Anatolii Jurcov,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolii Jurcov
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălțării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului
moral,

împotriva deciziei din 18 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție prin care a
fost admis recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, casată
parțial decizia din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău și emisă în parte o nouă
hotărâre sub formă de încheiere,

c o n s t a t ă :

La 17 februarie 2016, Anatolii Jurcov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălțării dreptului la
judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, s-a adresat către Procuratura
Rezina cu cerere, privind intentarea urmăririi penale în baza semnelor constitutive ale
compenței de infracțiune prevăzute de art. 166¹ Cod penal – tortura, tratamentul
inuman și degradant.

Neprimind răspuns în termenul prevăzut de lege, în temeiul art. 299¹ -299² Cod
de procedură penală s-a adresat cu plângere procurorului ierarhic superior, însă și
aceasta a fost lăsată fără răspuns.

Dat fiind faptul că cererile sale nu au fost examinate, la 14 august 2015 s-a
adresat judecătorului de instrucție a Judecătoriei Rezina cu plângere, în baza art. 313
Cod de procedură penală.

A specificat că nici de la judecătorul de instrucție nu a primit răspuns, astfel în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (5) și (6) și art. 313 Cod de procedură penală a adresat președintelui Judecătoriei Rezina cerere privind atenționarea faptului încălcării de către judecătorul de instrucție a termenului rezonabil de examinare a plângerii.

Reclamantul a indicat că, plângerea sa adresată la 14 august 2015 judecătorului de instrucție în temeiul art. 313 Cod de procedură penală nu a fost examinată în termen, din ce cauză a adresat instanței mai multe plângeri, inclusiv a adresat o sesizare și Consiliului Superior al Magistraturii, prin care a solicitat atragerea judecătorului de instrucție Andrei Balan la răspundere disciplinară pentru nerespectarea termenului de examinare a petiției.

Totodată a relatat că prin răspunsurile președintelui Judecătoriei Rezina la petițiile sale se confirmă că plângerea înregistrată în luna august 2015, a fost examinată cu emiterea încheierii judecătorului de instrucție abia la 29 ianuarie 2016, adică peste 5 luni.

A susținut reclamantul că afirmațiile președintelui Judecătoriei Rezina expuse în răspunsul nr. 14 din 05 ianuarie 2016 referitor la faptul că judecătorul de instrucție s-a aflat în concediu de odihnă anual și nu avea cine să examineze plângerea sa, sunt în contradicție cu cele invocate în hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii „Cu privire la demersurile unor președinți ai instanțelor judecătorești, referitor la desemnarea unor judecători pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție” nr. 636/27 din 17 septembrie 2013, potrivit căreia la Judecătoria Rezina au fost desemnați judecătorii Ludmila Coțaga și Tudor Leahu pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție al instanței pe perioada de imposibilitate a acestuia de a-și realiza sarcinile de serviciu.

Consideră că, prin acțiunile atât a procurorului în Procuratura Rezina, cât și a judecătorului de instrucție din Judecătoria Rezina i-a fost încălcat dreptul la examinarea cererii în termenul legal, fapt ce i-a cauzat prejudicii morale.

A solicitat Anatolii Jurcov constatarea încălcării dreptului său la examinarea în termen rezonabil a plângerii sale din 14 august 2015 și încasarea din contul statului în beneficiul dânsului a prejudiciului moral în mărime de 10 000 de euro.

Prin hotărârea din 27 mai 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, acțiunea s-a admis parțial, fiind constatată încălcarea dreptului lui Anatolii Jurcov la examinarea în termen rezonabil a plângerii acestuia din 14 august 2015. S-a considerat drept satisfacție echitabilă pentru repararea prejudiciului moral cauzat constatarea încălcării dreptului lui Anatolii Jurcov la examinarea în termen rezonabil a plângerii din 14 august 2015. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției și admis apelul declarat de către Anatolii Jurcov, casată hotărârea din 27 mai 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău în partea respingerii pretenției privind repararea prejudiciului moral și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost dispusă încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Anatolii Jurcov a sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen

rezonabil a petiției. În rest hotărârea din 27 mai 2016 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău a fost menținută.

Prin decizia din 18 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Ministerul Justiției, s-a casat decizia din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău în partea admiterii apelului declarat de Anatolii Jurcov și încasării sume de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și s-a emis în partea dată o nouă decizie sub formă de încheiere prin care: s-a restituit apelul declarat de Anatolii Jurcov împotriva hotărârii din 27 mai 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal; în rest decizia din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a menținut.

La 28 ianuarie 2019 Anatolii Jurcov a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 18 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție, solicitând casarea acesteia.

În motivarea cererii de revizuire a invocat dezacordul cu decizia instanței de recurs, menționând că hotărârea din 27 mai 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău a recepționată la 29 iunie 2016, astfel că cererea de apel a expedit-o în adresa instanței de apel la 01 iulie 2017.

A relatat că, prima instanță era obligată să îi trimită copia hotărârii în termen de 5 zile de la data pronunțării dispozitivului, or, revizuentul/reclamantul nu a fost prezent la pronunțarea acestuia, însă instanța de fond nu și-a îndeplinit această obligațiune.

Drept temei de revizuire a invocat prevederile art.449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Anatolii Jurcov în cererea de revizuire a indicat dezacordul cu decizia instanței de recurs, menționând că prima instanță încălcând normele procedurale nu i-a expedit copia hotărârii din 27 mai 2016 în termenul de 5 zile de la data pronunțării dispozitivului, or, revizuentul a recepționat-o tocmai la 29 iunie 2016, iar cererea de apel a expedit-o în adresa Curții de Apel Chișinău la 01 iulie 2016. Drept temei de revizuire a indicat prevederile art.449 lit. b) din Codul de procedură civilă,

În conformitate cu art.449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a

întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În interpretarea corectă a normei enunțate este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere.

Cu referire la prevederile menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că argumentele invocate de către Anatol Jurcov, nu pot fi considerate circumstanțe sau fapte esențiale noi descoperite după pronunțarea deciziei supuse revizuirii, în sensul art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, or, revizuentul cunoscând că cererea de apel a depus-o peste termenul prevăzut de lege, nu a fost în imposibilitatea de a solicita repunerea în termen.

Mai mult, Anatolii Jurcov prin aspectele invocate în cererea de revizuire își exprimă nemulțumirea față de soluția conținută în hotărârea irevocabilă contestată, dar nu invocă careva circumstanțe sau fapte noi care existau până la pronunțarea hotărârii și nu au fost cunoscute revizuentului dar care ar avea putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată.

Astfel fiind, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și jurisprudența CtEDO potrivit căreia, dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 §1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. România*, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului resjudicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor

circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire declarată de Anatolii Jurcov, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Anatolii Jurcov, împotriva deciziei din 18 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolii Jurcov împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nina Vascan

Galina Stratulat